

Innspill til bearbeidingsutvalget fra Lerøy Seafood Group.

Tromsø 14 September 2021

Innledning:

Lerøy Seafood Group med datterselskaper er medlem av Sjømat Norge og vil innledningsvis vise til innspillet som er oversendt utvalget fra vår interesseorganisasjon. Lerøy er det eneste norske selskapet med plikt til å opprettholde industriaktivitet på land og har gjennom dette et særlig definert samfunnsoppdrag forankret i pliktsystemets forskrifter. Pliktene stiller definerte krav innenfor bearbeiding, aktivitet og tilbudsplikter hvor trål og landindustri knyttes tett sammen. Vi ønsker derfor å gi noen konkrete innspill i denne sammenhengen.

Kort om Lerøy Seafood Group,s hvitfiskaktivitet:

Lerøy Seafood Group (Lerøy) disponerer i dag trålkonsesjoner tilsvarende ca 10% av Norges totalkvote for torsk nord for 62 breddegrad gjennom selskapet Lerøy Havfisk AS. Selskapet drifter i dag 10 trålere og har ca. 400 ansatte. Gjennom selskapet Lerøy Norway Seafoods (LNWS) drifter Lerøy 12 landanlegg i NordNorge hvorav 5 av disse er underlagt pliktsystemet. LNWS har ca. 600 ansatte. Trålrederiet og industrivirksomheten på land er tett bundet sammen gjennom pliktsystemet, (tilbudspunkt, bearbeidingsplikt og aktivitetsplikt), i et felles eierskap gjennom Lerøy. I tråd med intensjonen i pliktsystemet har Lerøy et høyt prioritert fokus på å sikre eksisterende og skape nye helårige arbeidsplasser innen hvitfiskindustrien i Norge gjennom en høy bearbeidingsgrad på råstoffet. **Våre vel 1000 ansatte i denne delen av verdikjeden har derfor i all hovedsak helårig arbeid.**

I Lerøys verdikjede for hvitfisk er det jevn tilgang på råstoff av rett kvalitet gjennom hele året til foredlingsanleggene, som sikrer helårig aktivitet og helårige arbeidsplasser i landindustrien.

Dette sikres gjennom kombinasjonen av fersk og frosset råstoff fra våre egne trålere og kjøp av fisk fra kystflåten. Som følge av det fiskeriet Lerøy Havfisk sine trålere utfører, oftest langt Nord i Barentshavet, sikres konsernets industrianlegg i Norge og annen foredlingsindustri råstofftilgang hele året. I vintersesongen når kystflåten tar sine store volum av torsk nært kysten stopper Lerøy Havfisk sitt fiske etter torsk og våre foredlingsanlegg kjøper råstoffet fra kystflåten til bearbeiding ved våre egne fabrikker.

Samspeillet mellom tilførsel av ferskt og frosset råstoff fra trålflåten og kjøp av råstoff fra kystflåten i sesongene, er en forutsetning for å lykkes i målet om å utvikle og bevare en helårig industri med en betydelig foredlingsgrad i kystkommunene. **(fig.1).**

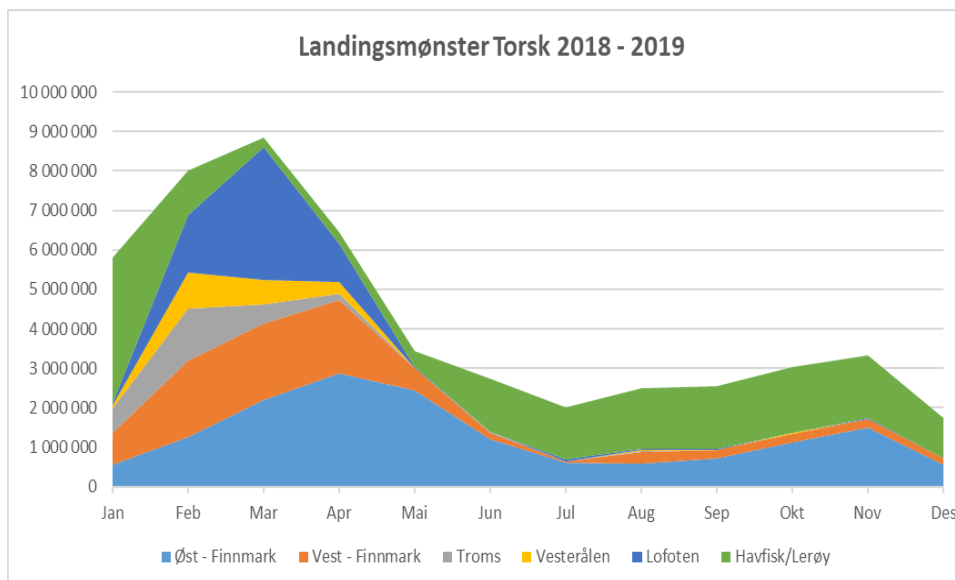

Fig.1: Viser landingsmønsteret for torsk til Lerøy,s landanlegg i Nordnorge . Grønn graf viser trålleveransene fra Lerøy Havfisk som sikrer råstoff til landindustrien utenfor sesong og dermed aktivitet hele året. I vinter-vår sesong da store volum leveres fra kystflåten stopper Lerøys trålere sitt fiske etter torsk og våre industrianlegg kjøper råstoffet fra kystflåten for bearbeiding ved egne anlegg.

Særlige forhold som har betydning for å sikre økt bearbeiding og helårige arbeidsplasser innenfor det pliktssystemet Lerøy,s verdikjede opererer;

1. Forutsigbarhet:

Innenfor den delen av pliktssystemet som omfatter aktivitetsplikt for torsk er Lerøy Havfisk og LNWS (Lerøy) den eneste Norske aktøren. Denne verdikjeden skaper i dag ca. 400 helårige arbeidsplasser på sjø og ca. 600 helårige arbeidsplasser i landindustrien.

Det denne verdikjeden trenger for å ivareta disse arbeidsplassene, utvikle nye produkter med høy foredlingsgrad og gjennomføre de omfattende investeringene som fremtiden vil kreve, er først og fremst **forutsigbarhet i et langsiktig perspektiv, herunder fleksibilitet og arbeidsro innenfor dagens pliktssystem.**

2. Fleksibilitet

Flytting av torskøråstoff mellom anlegg med aktivitetsplikt gir mulighet for økt bearbeiding og sikrer utvikling av helårige arbeidsplasser;

Gjennom behandlingen av kvotemeldingen i stortinget, 2020 ble det sikret et bredt flertall for å gi pliktanlegg med aktivitetsplikt adgang gjennom forskriften til å flytte hele eller deler av en torskefangst fra det pliktanlegget fangsten landes på til et annet anlegg med aktivitetsplikt innenfor konsernet. På denne måten ønsker man å sikre en høyest mulig bearbeidingsgrad på råstoffet som landes og størst mulig sysselsettingseffekt fra den enkelte leveranse av fisk. Videre skaper dette mulighet for spesialisering ved enkelte anlegg ved at de sikres tilgang på riktig råstoff som igjen vil være gunstig for å sikre helårige arbeidsplasser, produktutvikling og verdiskaping. **Dette er et tiltak innenfor pliktssystemet som definitivt vil skape mulighet for mer bearbeiding og videre utvikling av helårige arbeidsplasser.**

3. Samspill trålflåte – Landindustri

Lerøy Havfisk og LNWS er tett bundet sammen gjennom pliktssystemet i et felles eierskap gjennom Lerøy. Siden Lerøy overtok eierskapet i Havfisk i 2016, har Lerøy Havfisk tilført ca. NOK 1 MRD til LNWS. Dette er kapital som blant annet anvendes til ivaretagelse og utvikling av landanleggene og til investering i ny teknologi innen foredlingsvirksomheten. En svekkelse av inntjeningen i trålflåten gjennom f.eks. flytting av kvoter fra trål til kystflåten eller ved at trålråstoffet fra pliktrålerne skal tilbys til subsidierte priser ovenfor tilgodesette kjøpere, vil redusere inntektsgrunnlaget i trålrederiet. Dermed fjernes også kapital som ellers skulle gjøres tilgjengelig for videre utvikling av landindustrien i LNWS. ***Dette vil forhindre eller begrense denne verdikjedens evne til å skape mer bearbeiding samt svekke muligheten for å utvikle helårige arbeidsplasser i landindustrien i verdikjeden.***

4. Det grønne skiftet og kapitalkrevende omstilling

Det er allerede satt et betydelig fokus på en bærekraftig omstilling innen de fleste sektorer globalt. Dette vil også sjømatsektoren bli preget av de kommende årene. Det grønne skiftet vil innebære store investeringer og endret adferd i hele verdikjeden. Prosessen vil bli svært kapitalkrevende og det vil skje betydelige endringer i markedets etterspørsel etter bærekraftige produkter som igjen vil fremtvinge endring av adferd og investeringer i utslippsfrie løsninger gjennom hele verdikjeden slik vi kjenner den i Norge i dag. Behovet for langsiktighet og forutsigbarhet vil bli forsterket.

Styret i Lerøy Seafood Group har satt som mål å redusere Lerøy,s samlede klimagassutslipp fra våre virksomheter med 46% innen 2030 (fra 2019 nivå) og dermed oppfylle Parisavtalens mål om maks 1,5 graders temperaturstigning. Dette er ambisiøse mål som vi tror er samlet sjømatnæring i nær fremtid bør tilslutte seg. I denne sammenheng vil økt bearbeiding av sjømat i Norge være et betydelig bidrag gjennom den transportreduksjonen som vil oppstå som følge av dette. Det er imidlertid viktig at næringen og Norske myndigheter ikke undervurderer hvor kapitalkrevende denne omstillingen vil bli og at man i tide legger til rette for en robust og subsidiefri struktur hvor også landindustrien har styrke til å tåle denne omstillingen.

Stig Nilsen
Myndighetskontakt
Lerøy Seafood Group